

A Deductive Viewpoint to Researches on Cursive Italic Handwriting

Mehmet ÖZENÇ

M.E.B

Emine Gül ÖZENÇ

Niğde University

Abstract:

Cursive italic handwriting has entered to our education life by 2015 curriculum. In addition to this, from it entered program until this time it has been discussed. Many researches that tackle problems encountered in cursive italic handwriting take part in literature. But results obtained from these researches take part in body of literature immethodically. The main aim of this study is providing to reaching inferences by investigating researches deductively. In this context 22 articles and 13 postgraduate theses which were written between 2004-2015 and about cursive italic handwriting have been examined. It is seen that as a result of analyses; the most research was made in 2012, a great majority of articles included in researches published in magazines that were reviewed in other domains except Social Science Citation Index (SSCI) and domain index being tiring and compelling for children and spelling rules and not suiting spelling rules were the most common problems.

Keywords: *cursive italic handwriting, writing, researches*

Inönü University
Journal of the Faculty of Education
Vol 17, No 3, 2016
pp. 84-97
DOI: 10.17679/iuefd.17365583

Received : 23.05.2016
Revision1 : 15.06.2016
Accepted : 10.08.2016

Suggested Citation

Özenç, M. & Özenç, E. G. (2016). A deductive viewpoint to researches on cursive italic handwriting, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 17(3), 84-97. DOI: 10.17679/iuefd.17365583

EXTENDED ABSTRACT

Introduction and Purpose

Cursive italic handwriting has been discussed since it entered education system with 2005 program. In the recent days campaigns aimed at using basic letters instead of cursive italic handwriting have been organized. A questionnaire about cursive italic handwriting has conducted in Ministry of National Education in near future. Holding so many discussion on cursive italic handwriting show that there are some problems in relation to that. Is a new research needed for the purpose of determining problems encountered and offering solutions to these problems? In this context when relevant body of literature is examined it is seen that there are many researches on cursive italic handwriting (Akkaya & Kara, 2012; Arslan, 2012; Balkan, 2015; Kadioğlu, 2012; Erdem, Yılmaz & Bozkurt, 2014; Karataş, Arslan & Karataş, 2014; Memiş & Harmankaya, 2012; Obalar, 2009; Şahin, 2012; Yıldız & Ateş, 2010). But results obtained from these researches take part in body of literature disjointedly. At this point it is thought that researches related to cursive italic handwriting should be investigated with a deductive viewpoint and made inferences. For this purpose searched answers to questions below:

1. What is the distribution of researches about cursive italic handwriting by years?
2. What is the distribution of articles about cursive italic handwriting according to magazines in which articles published?
3. What is the distribution of postgraduate theses about cursive italic handwriting according to types?
4. What is the distribution of researches about cursive italic handwriting according to sample group?
5. What is the distribution of researches about cursive italic handwriting according to data survey tool?
6. What is the distribution of researches about cursive italic handwriting according to topics?
7. What is the distribution of researches about cursive italic handwriting according to problems encountered in running italic hand?
8. What is the distribution of researches about cursive italic handwriting according to solution offers to problems encountered?

Method

Model of this research is document analysis. Document analysis contains analysis of written material that contains fact and facts search. (Yıldırım & Şimşek, 2011: 187) Written materials can be books, magazines, articles, theses, memories edicts etc. (Sönmez & Alacapınar, 2011). There are two types of document analysis method such as content analysis, general survey. In content analysis there are inferences by digitizing of some specific properties of a book, an article or a document (Karasar, 2005).

In this study some specific properties of articles and theses that are examined were interpreted by digitizing. Survey data were obtained from articles and postgraduate theses. Relevant articles were determined as a result of examining education magazines which make online publishing (Elementary Education Online, Education Sciences: Theory and Practice, Education and Science, Ziya Gökalp Education Faculty Journal etc.) and Dergi Park System that was formed by TUBITAK and searching keywords on Google Academic search engine. In the identifying process of postgraduate theses Turkish Council of High Education thesis search system was used.

Content analysis was used in documents review. After identifying of all studies that will be investigated codes were given to articles and theses on the purpose of following codes of conduct. For example M1 shows that first article that was investigated and T1 also shows first thesis.

Findings

From the research, results below were obtained:

1. The most research about cursive italic handwriting was made in 2002 (7 research). The least research was made in 2013 (1 research).
2. A few of researches that were examined published in reviewed journals within the context of SSCI. None of them published in domain oriented magazines and generally they published other indexed journals.
3. Most of postgraduate theses that were examined are master's theses.

4. Generally teachers were chosen as sample group in researches.
5. Questionnaire is commonly used data collection tool in researches that were examined.
6. Teacher's and student's opinions about running italic hand were mostly chosen as topic in researches.
7. The most common problems were; being tiring and compelling, not suiting spelling rules, illegibility, not writing letters according to rules and cannot writing italic.
8. The most common offers to problems encountered were; providing training about cursive italic handwriting for teacher, taking longer to running italic hand preparatory studies, informing parents about cursive italic handwriting.

Bitişik Eğik Yazı İle İlgili Olarak Yapılan Araştırmalara Tümdengelimci Bir Bakış

Mehmet ÖZENÇ

M.E.B

Emine Gül ÖZENÇ

Niğde Üniversitesi

Öz

Bitişik eğik yazı 2005 ilköğretim programıyla eğitim hayatımıza tekrar girmiş bulunmaktadır. Bununla birlikte, programa girmesinden bu zamana kadar tartışılmaya da devam edilmektedir. Bitişik eğik yazıda karşılaşılan sorunları ele alan birçok araştırma literatürde yer almaktadır. Ancak bu araştırmalardan elde edilen sonuçlar, alan yazında dağınık biçimde yer almaktadır. Yapılan bu çalışmanın ana amacı, bitişik eğik yazı ile ilgili olarak yapılan araştırmaların tümdengelimci bir bakış açısıyla incelenerek çıkarımlara ulaşılmasının sağlanmasıdır. Bu kapsamda bitişik eğik yazı konusunda 2004-2015 yılları arasında hazırlanmış olan 22 makale ve 13 lisansüstü tez incelenmeye alınmıştır. Yapılan analizler neticesinde; en fazla araştırmanın 2012 yılında yapıldığı, araştırmaya dâhil edilen makalelerin büyük çoğunluğunun Social Scince Citation Index (SSCI) ve Alan İndeksi kapsamı dışındaki indekslerde taranan dergilerde yayınlandığı, incelenen araştırmalara göre en fazla yaşanan sorunun bitişik eğik yazının öğrenciler açısından yorucu-zorlayıcı olması ve öğrencilerin yazım kurallarına uymaması olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: bitişik eğik yazı, yazı, araştırmalar.

Inönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 17, Sayı 3, 2016
ss. 84-97
DOI: 10.17679/ieufd.17365583

Gönderim Tarihi : 23.05.2016
1. Düzeltme : 15.06.2016
Kabul Tarihi : 10.08.2016

Önerilen Atıf

Özenç, M. ve Özenç, E. G. (2016). Bitişik eğik yazı ile ilgili olarak yapılan araştırmalara tümdengelimci bir bakış. *Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 84-97. DOI: 10.17679/ieufd.17365583

GİRİŞ

Geçmişte okuyazar olanlar, günümüzde fonksiyonel (işlevsel) okuyazar, ilerleyen zamanlarda da daha ileri boyuttaki multifonksiyonel okuyazarlar; okuma-yazma kavramlarının önemini anlatan yeni kavramlar olarak karşımıza çıkar. Bu yeni kavramlar, okuma-yazma terimlerini de içerisinde barındırmaktadır. Okuma deyince hemen arkasından da yazma kavramı akla gelir. Bu iki kavram, birlikte düşünülen kelimelerdir aynı zamanda. Çelenk'e (2007) göre toplumlarda bireyin kendi uğraş alanında ilerlemesi, ancak gelişmiş okuma ve yazma becerilerine sahip olmasıyla mümkündür.

Yazma, düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretleri devinışsel olarak üretebilmektir (Akyol, 2001: 51). Aynı zamanda yazma; zihindeki duygu, düşünce ve bilgilerin yazılı olarak ifade edilmesidir. Bunların yanında yazma; bireylerin iletişim kurmaya yönelik gereksinimlerini karşılması ve aynı zamanda da öğrenmelerine de yardım etmektedir (Belet ve Yaşar, 2007). Yazma ile ilgili olarak yazı ise, konuşma dilindeki sözcük ve cümlelerin bazı sembolik şekil ve çizimlerle kâğıt üzerine saptanmış biçimleri olarak tanımlanmaktadır (Çelenk, 2007). El yazısı, doğal insan iletişiminin şekillerle hayata geçirilmesidir. El yazısında görsellik, kontrollü motor faaliyetleri ve doğal dil anlama gibi çok sayıda bilişsel işlevler de vardır (Singer ve Tishby, 1994).

Ülkemizde yazı yazma sürecine bakıldığında okullarda dönemsel olarak farklı uygulamaların olduğu görülebilir. Örneğin; ülkemizde bitişik eğik yazı öğretimine Atatürk döneminde başlanmıştır. Atatürk, kara tahta başında Yeni Türk Latin Harflerinin örneklerini, bitişik eğik el yazısı ile göstermiştir. Atatürk döneminin kuşağı; bitişik eğik yazıyı, çok iyi öğrenmiş ve yıllarca kullanmıştır. O döneme ait diplomalar, nüfus cüzdanları, tapu kayıtları vb. birçok belge; bitişik eğik yazı ile matbaada basılmışçasına açık, işlek ve estetik olarak yazılmıştır (Güneş, 2006: 18). Fakat daha sonraki dönemlerde, zaman zaman el yazısından vazgeçilmiş dik temel yazı uygulamaları görülmüştür.

Günümüzdeki Türkçe öğretim programında ülkemizde, ilk okuma-yazma öğretimine bitişik eğik yazı ile başlanmakta ve tüm derslerde bitişik eğik yazı kullanılmaktadır (Korkmaz, 2006). Bitişik eğik yazı kullanımına ilişkin gerekçeli açıklamalar İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (MEB, 2005: 256) şu şekilde belirtilmiştir: "*Öğrencilerin kalemi ellerine ilk aldıklarında eğik ve dairesel çizgiler çizdikleri gözlenmektedir. Bu durum öğrencilerin bitişik eğik yazıya geçişini kolaylaştırmaktadır. Öğrenciler anatomik yapıları gereği kalemi eğik olarak tutmaktadırlar. Bitişik eğik yazı, geri dönüşlere izin vermemektedir. Bu durum yazının akıcı ve doğru yönde gelişimini sağlamaktadır.*" Bu gibi sebepler bitişik eğik el yazısını destekler niteliktedir. Bunun yanında Güneş (2006), öğrencinin yazı yazarken sürekli olarak bağlantılar yaptığını ve bunu giderek alışkanlık hâline getirmeye çalıştığını dile getirmektedir. Bundan dolayı öğrenci, yazının diğer bağlantıları ve ayrıntıları üzerinde düşünmeye de çabalamaktadır. Böylece bitişik eğik yazı ile öğrenci bağlantılı ve ayrıntılı düşünmeyi öğrenmekte ve geliştirmektedir. Akyol da (2006: 58) yazı öğretiminde harf şekillerinin doğru ve uygun ölçülerde (ebatlarda), alt-üst uzantılarına uygun şekilde yazılması gerektiğini vurgulamaktadır. Ancak, yazma modelleri ve yazma süreçleri yazmanın hiçbir zaman adım adım doğrusal bir süreç olmadığını göstermektedir (Hayes ve Çiçek, 1980; Akt. Medwell ve Wray; 2007).

Ayrıca el yazısında otomatikleşme, bireyin işleyen belleğini yazılanları planlayarak organize etme gibi daha karmaşık işlemlerde kullanmasına olanak sağlamaktadır. Araştırmalar, el yazısında otomatikleşme ile yazılanların uzunluğu ve niteliği arasında bir ilişki olduğunu söylemektedir (Graham ve diğerleri, 1997; Akt. Şahin, 2012).

Çocukluk yıllarında öğrenilen yazma becerileri, hayat boyu devam eden uzun bir süreçtir. İlköğretim öğrencileri okuldaki zamanlarının yaklaşık %50'sini yazma ile ilgili işlerde geçirmektedir (Erdoğan, 2012). Hayat boyu kullanılacak olan bir becerinin de doğru olarak yapılabilmesi elbette önemlidir. Ancak öğrenci, hızlı ve okunaklı yazma becerisini gerektiği gibi kazanamamışsa, çocuğun yazma sırasında yazı içeriğinin organizasyonel yapısıyla ilgilenmesi beklenemez. Bu tür yetersizlikler, çocuğun düşüncelerini kâğıt üzerine gerektiği gibi aktaramamasına, yazılan metinde çok fazla karmaşıklığa ve öğrencinin yazma isteğinin kaybolmasına dahi neden olmaktadır (Graham, Berninger, Weintraub ve Schafer, 1998; Akt. Yıldırım ve Ateş, 2010: 59). Diğer taraftan, bir çocuğun el yazısı yazmasındaki başarısı; öğretmenin bunu öğretmedeki istek ve arzusu, bu alandaki yetkinliği ve sınıfta yapılan uygulamalara yeteri kadar ayrılan zamanla da alakalıdır (Graham, Harris, Mason, Fink-Chorzempa, Moran, ve Saddler, 2008).

Bitişik eğik yazı 2005 programıyla eğitim sistemine girdiği günden bu yana tartışılmaktadır. Son günlerde sosyal medyada bitişik eğik yazının kaldırılarak dik temel harflerle yazıya geçilmesine yönelik kampanyalar yapılmaktadır. Yakın zamanda Milli Eğitim Bakanlığı da bitişik eğik yazı konusunda bir anket gerçekleştirmiştir. Bitişik eğik yazı üzerinde bu kadar tartışmanın yapılması bununla ilgili olarak birtakım sorunların yaşandığını göstermektedir. Yaşanan sorunların tespit edilmesi ve bu sorunlara çözüm önerisi getirilmesi amacıyla yeni bir araştırma yapılmasına ihtiyaç bulunmakta mıdır? Bu kapsamda ilgili alan yazın incelendiğinde bitişik eğik yazı hususunda birçok araştırmanın yapıldığı görülmektedir (Akkaya ve Kara, 2012; Arslan, 2012; Balkan, 2015; Kadioğlu, 2012; Kadioğlu ve Kadioğlu, 2016; Erdem, Yılmaz ve Bozkurt, 2014; Karataş, Arslan ve Karataş, 2014; Memiş ve Harmankaya, 2012; Obalar, 2009; Şahin, 2012; Yıldız ve Ateş, 2010,). Ancak yapılan bu araştırmalardan elde edilen sonuçlar birbirinden kopuk olarak alan yazında yer almaktadır. Bu noktada bitişik eğik yazı ile ilgili olarak yapılan araştırmaların tümdengelimci bir bakış açısıyla incelenerek çıkarımlara ulaşılması gerektiği düşünülmektedir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

1. Bitişik eğik yazı ile ilgili yapılan araştırmaların yıllara göre dağılımı nedir?
2. Bitişik eğik yazı ile ilgili yapılan makalelerin yayımlandığı dergilerin indekslere göre dağılımı nedir?
3. Bitişik eğik yazı ile ilgili yapılan lisansüstü tezlerin türüne göre dağılımı nedir?
4. Bitişik eğik yazı ile ilgili yapılan araştırmaların örneklem grubuna göre dağılımı nedir?
5. Bitişik eğik yazı ile ilgili yapılan araştırmaların veri toplama aracına göre dağılımı nedir?
6. Bitişik eğik yazı ile ilgili yapılan araştırmaların konularına göre dağılımı nasıldır?
7. Bitişik eğik yazı ile ilgili yapılan araştırmaların bitişik eğik yazı konusunda karşılaşılan sorunlara göre dağılımı nasıldır?
8. Bitişik eğik yazı ile ilgili yapılan araştırmaların bitişik eğik yazı konusunda karşılaşılan sorunların çözüm önerilerine göre dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın modelini doküman analizi yöntemi oluşturmaktadır. Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 187). Yazılı materyaller kitaplar, dergiler, makaleler, tezler, anılar, fermanlar vb. olabilir (Sönmez ve Alacapınar, 2011). Doküman analizi yönteminin içerik çözümlemesi ve genel tarama şeklinde iki türü vardır. İçerik çözümlemesinde bir kitap, makale ya da belgenin belli birtakım özelliklerinin sayısallaştırılarak anlamlar çıkarılması vardır (Karasar, 2005). Bu çalışmada da incelenen makale ve tezlerin belli birtakım özellikleri sayısallaştırılarak yorumlanmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, bitişik eğik yazı konusunda hazırlanan makalelerden ve lisansüstü tezlerden elde edilmiştir. İlgili makaleler çevrimiçi yayın yapan eğitim dergilerinin (İlköğretim Online, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, Eğitim ve Bilim, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi vd.) incelenmesi ve TÜBİTAK tarafından oluşturulan Dergi Park sistemi ve Google akademik arama motoru üzerinden anahtar kelimelerin araştırılması sonucunda tespit edilmiştir. Anahtar kelime olarak bitişik eğik yazı ve yazı kelimeleri belirlenmiştir. 2005-2015 yılları arasında yayınlanan dergilerdeki makaleler incelenmeye alınmıştır. İncelenen dergilerden 22 adet makalenin araştırma konusuyla ilgili olduğu tespit edilmiştir. Lisansüstü tezlerin belirlenmesinde ise Yükseköğretim Kurulu'nun tez tarama sistemi kullanılmıştır. Tez tarama sistemindeki "Gelişmiş Tarama" kısmı seçilmiştir. Anahtar kelimeler olarak "bitişik eğik, ilk okuma yazma, el yazısı, ses temelli cümle" yapıları aranacak kelimelere, aranacak alan adı tez adı olarak, 2004-2015 yılları tarama yapılacak yıl aralığına yazılarak tarama yapılmıştır. Yapılan tarama sonucunda 13 adet lisansüstü tezin konuyla ilişkili olduğu tespit edilmiştir ve incelenmeye alınmıştır. Böylece 22 makale ve 13 lisansüstü tez araştırmanın verilerinin toplandığı dokümanları oluşturmuştur. Tüm dokümanlara ulaşıldığı için örneklem alma yoluna gidilmemiştir.

Verilerin Analizi

Dokümanların incelenmesinde içerik çözümlemesi tekniği kullanılmıştır. İncelenen tüm çalışmaların belirlenmesinden sonra etik kurallara uyulması amacıyla makale ve tezlere kodlar verilmiştir. Örneğin M1 incelenen 1. makaleyi, T1 ise incelenen 1. tezi göstermektedir. Araştırma sorularına cevap verebilmek amacıyla öncelikle Excel programında çalışma sayfaları oluşturulmuştur. Sayfalara makalelerin ve tezlerin

yayınlandıkları yıllar, makalelerin tarandığı indeksler, tezlerin türü, makale ve tezlerin örneklem grupları, veri toplama araçları, konuları, bitişik eğik yazıda karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri incelenen her makalenin karşısındaki hücrelere yazılmıştır. Elde edilen verilerin frekans ve yüzdeleri hesaplanmış ve tablolaştırılmıştır. Bütün çalışmaların konuları belirlendikten sonra ortak temalar tespit edilmiş ve çalışmalar bu temalar çerçevesinde toplulaştırılmıştır. Bitişik eğik yazıda karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi için tüm çalışmaların bulgular ve sonuç bölümleri ayrıntılı olarak incelenmiştir. İnceleme işleminin bitirilmesinden sonra elde edilen tüm sorunlar ve çözüm önerileri okunmuş ve aynı sorunu ve çözümü ifade edenler aynı renkle işaretlenmiştir. Daha sonra elde edilen veriler nicel verilere çevrilmiş, frekans ve yüzdeleri hesaplanarak Microsoft Word programına aktarılmıştır.

BULGULAR

Yapılan analizler neticesinde elde edilen veriler tablolar hâlinde aşağıda sunulmuştur. Tabloların açıklaması ise alt kısımda verilmiştir.

Tablo 1

İncelenen Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Makaleler-Tezler	Frekans	Yüzde
2012	M7,M8,M9,M10,M11,M12- T12	7	20,00
2014	M14,M15,M16,M17,M18,M19	6	17,14
2010	M3,M4,M5- T9,T10	5	14,29
2007	T3,T4T,T5,T6	4	11,43
2008	M1,M2- T7,T8	4	11,43
2015	M20,M21,M22- T13	4	11,43
2006	T1,T2	2	5,71
2011	M6- T11	2	5,71
2013	M13	1	2,86
Toplam		35	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi bitişik eğik yazı konusunda; 2006 yılında iki, 2007 yılında dört, 2008 yılında dört, 2010 yılında beş, 2011 yılında iki, 2012 yılında yedi, 2013 yılında bir, 2014 yılında altı, 2015 yılında ise dört çalışmanın yapıldığı tespit edilmiştir. En fazla çalışma 2012 yılında (6 makale+1 tez= 7 çalışma) en az ise 2013 yılında (1 makale) yapılmıştır.

Tablo 2

Makalelerin Yayınlandığı Dergilerin Tarandığı İndekslere Göre Dağılımı

Tarandığı İndeksler	Makaleler	Frekans	Yüzde
Diğer İndeksler	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8, M9, M10, M14, M15, M16, M17, M18, M20, M21, M22	18	81,82
SSCI	M11, M12, M13, M19	4	18,18
Alan İndeksleri	-	-	-
Toplam		22	100

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya dâhil edilen makalelerin büyük çoğunluğunun (18 makale) Social Scince Citation Index (SSCI) ve Alan İndeksi kapsamında taranan dergilerin dışındaki indekslerde taranan dergilerde yayınlandığı görülmektedir. İncelenen 22 makalenin sadece 4’ü SSCI’da taranan dergilerde yayınlanmıştır. Ayrıca bu yayınların hiç biri alan indeksinde taranan dergilerde yayınlanmamıştır.

Tablo3

Lisansüstü Tezlerin Türüne Göre Dağılımları

Tez Türü	Tezler	Frekans	Yüzde
----------	--------	---------	-------

Yüksek Lisans	T1, T2, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13	12	92,31
Doktora	T3	1	7,69
Toplam		13	100

Tablo 3 incelendiğinde incelenen tezlerin 12'sinin yüksek lisans (%92,31), 1'inin (%7,69) ise doktora tezi olduğu görülmektedir.

Tablo 4
İncelenen Araştırmaların Örneklem Grubuna Göre Dağılımı

Örneklem Grubu	Makaleler-Tezler	Frekans	Yüzde
Öğretmen	M1,M2,M6,M11,M12,M18,M19- T4,T5,T6,T7,T8,T9,T10,T11	15	42,86
Öğrenci	M4,M5,M7,M9,M10,M13,M14,M21,M22- T2,T13	11	31,43
Öğretmen ve Öğrenci	M3,M8,M15,M20- T1,T12	6	17,14
Öğretmen Adayı	M16,M17	2	5,71
Öğretmen+ Yönetici	T3	1	2,86
Toplam		35	100

Tablo 4'te incelenen makale ve tezlerin örneklem grubuna göre dağılımı verilmiştir. Tabloya göre araştırmaların; %42,86'sında (7 makale + 8 tez) öğretmenler, %31,43'ünde (9 makale + 2 tez) öğrenciler, %17,14'ünde (4 makale + 2 tez) öğretmenler ve öğrenciler birlikte, %5,71'inde (2 makale) öğretmen adayları ve %2,86'sında ise (1 tez) öğretmenler ile birlikte okul yöneticileri örneklem grubunu oluşturmuştur. Bu bulgulara göre incelenen araştırmalarda en fazla örneklem olarak öğretmenlerin seçildiği tespit edilmiştir.

Tablo5
İncelenen Araştırmaların Veri Toplama Aracına Göre Dağılımı

Veri Toplama Aracı	Makaleler-Tezler	Frekans	Yüzde
Anket	M1,M2,M9,M12,M13- T1,T3,T5,T6,T8,T9,T10,T11	13	37,14
Görüşme Formu	M3,M6,M7,M11,M15, M18- T4	7	20,00
Ölçek	M5,M8,M10,M14,M17,M19,M22	7	20,00
Görüşme Formu+Ölçek	M16-T13	2	5,71
Anket+Görüşme Formu	M20- T12	2	5,71
Gözlem Formu	M4	1	2,86
Anket+Ölçek	T2	1	2,86
Görüşme Formu+Doküman	M21	1	2,86
Gözlem Formu+Görüşme Formu	T7	1	2,86
Toplam		35	100

Tablo 5'te incelenen makale ve tezlerin veri toplama araçlarına göre dağılımı verilmiştir. Tabloya göre araştırmaların; %37,14'ünde (5 makale + 8 tez) anketin, %20'sinde (6 makale +1 tez) görüşme formunun, yine %20'sinde (7 makale) ölçeğin, %5,71'inde (2 makale) görüşme formu ile birlikte ölçeğin, yine %5,71'inde (2 makale) anketle birlikte görüşme formunun, %2,86'sında (1 makale) gözlem formunun, %2,86'sında (1 tez) anketle birlikte ölçeğin, %2,86'sında (1 makale) görüşme formu ile birlikte doküman incelemenin, %2,86'sında (1 tez) gözlem formuyla görüşme formunun birlikte kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bulgulara göre incelenen araştırmalarda veri toplama aracı olarak en fazla anketin kullanıldığı görülmüştür.

Tablo 6
İncelenen Araştırmaların Konularına Göre Dağılımı

Konu	Makaleler-Tezler	Frekans	Yüzde
Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eşik Yazı Hakkındaki Görüşleri	M1,M2,M3,M4,M6,M7,M9,M15,M16,M18,M20-T3,T5,T6,T8,T9,T10,T12	18	51,43
Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eşik Yazı Başarıları	M5,M8,M10,M11,M13,M14,M21,M22-T2,T11,T13	11	31,43
Bitişik Eşik Yazıda Karşılaşılan Sorunlar	M12- T1,T4,T7	4	11,43
Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Bitişik Eşik Yazıya İlişkin Tutumları	M17,M19	2	5,71
Toplam		35	100,00

Tablo 6 incelendiğinde bitişik eşik yazı ile ilgili yapılan araştırmaların 4 konu üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Öğretmen ve öğrencilerin bitişik eşik yazı hakkındaki görüşlerini inceleyen çalışmalar araştırmaların %51,43'ünü (11 makale + 7 tez), öğretmen ve öğrencilerin bitişik eşik yazı başarılarını inceleyen çalışmalar araştırmaların 31,43'ünü (8 makale + 3 tez), bitişik eşik yazıda karşılaşılan sorunlarını inceleyen çalışmalar araştırmaların 11,43'ünü (1 makale + 3 tez) ve öğretmen ve öğretmen adaylarının bitişik eşik yazıya ilişkin tutumlarını inceleyen çalışmalar araştırmaların %5,71'ini (2 makale) oluşturmaktadır.

Tablo 7
İncelenen Araştırmaların Bitişik Eşik Yazı Konusunda Karşılaşılan Sorunlara Göre Dağılımı

Sorunlar	Makaleler-Tezler	Frekans	Yüzde
Yorucu-zorlayıcı	M1,M3,M7,M9,M11,M16,M17,M20-T6,T7,T8,T9,T10,T11	14	11,67
Yazım kurallarına uymama	M4,M5,M10,M11,M12,M14,M15,M21,M22-T1,T2,T3,T7,T13	14	11,67
Okunaksız olması	M2,M7,M9,M12,M14,M15,M20,M22-T2,T3,T4,T12,T13	13	10,83
Harfleri kuralına uygun yazamama	M7,M8,M10,M11,M12,M14,M15,M22-T1,T2,T3,T7,T13	13	10,83
Eşik yazamama	M4,M7,M8,M10,M11,M12,M15,M18,M22-T1,T2,T13	12	10,00
Harf bağlantılarını yapamama	M7,M10,M11,M14,M15,M22-T2,T3,T11,T13	10	8,33
Yazılar düzensiz ve dağınık	M3,M7,M9,M14,M18,M22-T2,T10,T11,T13	10	8,33
Öğretmenlerin olumsuz tutumu	M3,M6,M15,M16,M17,M19-T12	7	5,83
Yavaş yazılması	M7,M12-T11,T1,T10,T6	6	5,00
Öğretmen yetersizliği	M13,M16-T3,T4,T12	5	4,17
Fiziksel gelişim yetersizliği	M11,M15,M18-T3	4	3,33
Materyal eksikliği	M15-T9,T10,T11	4	3,33
Veli bilgisizliği	M15,M18-T3	3	2,50
İlkokuma yazma dışındaki kitapların dik temel harflerle yazılmış olması	T3,T5,T10	3	2,50
Günlük hayatta kullanılmaması	M17	1	0,83

Branş öğretmenleri dik temel T12 yazıyı kullanması	1	0,83
Toplam	120	100,00

Tablo 7 incelendiğinde bitişik eğik yazıda 16 farklı konuda sorun yaşandığı görülmektedir. İncelenen araştırmalara göre en fazla yaşanan sorun %11,67 (8 makale + 6 tez) ile bitişik eğik yazının öğrenciler açısından yorucu-zorlayıcı olması ve yine %11,67 (9 makale + 5 tez) ile öğrencilerin yazım kurallarına uymamasıdır. Öğrenci yazılarının okunaksız olması (%10,83), harflerin kuralına uygun yazılmaması (%10,83) ve eğik yazamama da (%10) sık karşılaşılan sorunlardandır. En az yaşanan sorunlar ise bitişik eğik yazının günlük hayatta kullanılmaması (1 makale) ve branş öğretmenlerinin derslerde dik temel yazıyı kullanmasıdır (1 tez).

Tablo 8

İncelenen Araştırmaların Bitişik Eğik Yazı Konusunda Karşılaşılan Sorunların Çözüm Önerilerine Göre Dağılımı

Öneriler	Makaleler-Tezler	Frekans	Yüzde
Öğretmenlere bitişik eğik yazı ile ilgili eğitim verilmeli	M3,M4,M9,M13,M18,M19,M20-T2,T3,T6,T8,T10,T11,T12	14	27,45
Hazırlık çalışmaları daha uzun tutulmalı	M11,M13-T1,T2,T9,T10,T11	7	13,73
Veliler bilgilendirilmeli	M11,M18-T3,T5,T10,T12	6	11,76
Okul öncesi eğitim programı bitişik eğik yazıya uygun düzenlenmeli	M4,M11-T1,T7,T11	5	9,80
Öğretmen adayları daha iyi yetiştirilmeli	M4,M16,M17-T11	4	7,84
Kaldırılmalı	M6,M7,M17	3	5,88
Bitişik eğik yazı ikinci sınıftan itibaren öğretilmeli	M3,M11-T9	3	5,88
Yazı türü öğrenci tercihine bırakılmalı	M7,M20	2	3,92
Birinci sınıf kitaplarının tamamı bitişik eğik yazı ile hazırlanmalı	T2,T5	2	3,92
Yazı türünü öğretmen seçmeli	T1	1	1,96
Branş öğretmenlerinin lisans programına bitişik eğik yazı dersi konulmalı	T12	1	1,96
Bitişik eğik yazı ile hazırlanmış materyaller çoğaltılmalı	T3	1	1,96
Harflerin öğretiliş sırası yeniden düzenlenmeli	T9	1	1,96
Harflerin yazılış şekli yazmayı kolaylaştıracak biçimde yeniden düzenlenmeli	M7	1	1,96
Toplam		51	100,00

Tablo 8'e göre, incelenen araştırmalarda bitişik eğik yazı konusunda karşılaşılan sorunların çözümlerine yönelik 14 farklı öneri getirilmiştir. Araştırmalarda en sık öne sürülen öneri %27,45 (7 makale + 7 tez) ile öğretmenlere bitişik eğik yazı konusunda eğitim verilmesidir. Ayrıca bitişik eğik yazı hazırlık çalışmalarının daha uzun tutulması ve velilerin bilgilendirilmesi de öne sürülen diğer önerilerdir. 3 makalede ise bitişik eğik yazının kaldırılması çözüm önerisi olarak ifade edilmiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre bitişik eğik yazı konusunda en fazla araştırmanın 2012 yılında (7 çalışma) en az ise 2013 yılında (1 çalışma) yapıldığı görülmüştür. 2005 programıyla eğitim hayatımıza tekrar giren bitişik eğik yazı konusunda araştırmaların sayısında yıllara göre düzensiz bir değişim görülmektedir. Ayrıca, bitişik eğik yazının programımıza tekrar girdiği 2005 yılı ve hemen sonrasında da çok fazla

araştırmanın yapılmadığı görülmektedir. Bu sonuç ilk yıllarda araştırmacıların bitişik eğik yazı konusuna çok fazla önem vermediklerini gösterebilir. Oysa dik temel harflerden bitişik eğik yazıya geçmenin gerekçeleri arasında, "bitişik eğik yazı ile öğrenci bağlantılı ve ayrıntılı düşünmeyi öğrenmekte ve geliştirmektedir" (Güneş, 2006) gibi öğrencilerin gelecekteki öğrenmelerini etkileyebilecek becerileri kazanması vardı.

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre incelenen makalelerin çok azının SSCI kapsamında taranan dergilerde yayınlandığı, hiçbirinin alan indeksli dergilerde yayınlanmadığı ve genelinde diğer indeksli dergilerde yayınlandığı görülmüştür. SSCI kapsamında taranan dergilerin yayın süreci oldukça zordur. Makale konularının orijinalliği, alana yeni bir katkı sunması, farklı veri toplama araçlarının kullanılması gibi şartlar öne sürülmektedir. Araştırmanın bu sonucuna göre bitişik eğik yazı konusunda yapılan çok az çalışmanın bu şartları sağlayabildikleri görülmektedir.

Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuca göre incelenen lisansüstü tezlerin çoğunun yüksek lisans tezi olduğu görülmüştür. Lisansüstü eğitimin temel amacı öğrencilere bilimsel yöntemin öğretilmesidir. Doktora eğitiminde ise yeni bir yol, yöntem geliştirmek amaçlanmaktadır. Bu sonuç bize bitişik eğik yazı ile ilgili yeni bir yöntem geliştiren çalışmanın yapılmadığını ama buna ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuca göre incelenen araştırmalarda genel olarak öğretmenlerin örneklem grubu olarak seçildiği görülmüştür. Daha sonra ise öğrenciler örneklem olarak seçilmişlerdir. İncelenen araştırmaların hiçbirinde aileler örneklem olarak seçilmemişlerdir. Oysa incelenen bazı araştırmalara göre, ailelerin konu hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıkları görülmüştür. Bu sonuçlardan hareketle aileleri örneklem olarak seçen çalışmalarını da literatürde görmemiz beklenirdi. Renaud ve Groff'un (1966) çalışmasında olduğu gibi yurt dışındaki araştırmalarda velilerin de işin içine katıldığı, görüşlerinin alındığı görülmektedir.

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre anketin incelenen araştırmalarda en fazla kullanılan veri toplama aracı olduğu görülmüştür. Ülkemizde yapılan diğer araştırmalarda da anketin en fazla kullanılan veri toplama aracı olduğu görülmektedir (Özenç ve Özenç, 2013).

Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuca göre incelenen araştırmalarda en fazla öğretmen ve öğrencilerin bitişik eğik yazı hakkındaki görüşlerinin konu olarak seçildiği görülmüştür. Bu sonuç beklenen bir durumdur. Çünkü ülkemizde yapılan birçok araştırmada öğretmen ve öğrencilerin konu hakkındaki görüşleri incelenmektedir. Daha derinlemesine yapılan araştırmalar literatürde daha az yer tutmaktadır. Talbert-Johnson, Salva, Sweeney, ve Cooper (1991), Graham ve diğerleri (2008), Bara ve Morin (2013), Trap-Porter, Ann Gladden, Hill ve Cooper (1983), Otto ve Rarick'in (1969) çalışmalarında da olduğu gibi öğretmen ve öğrenci odaklı araştırmaların olduğu görülmektedir.

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre bitişik eğik yazıda en fazla karşılaşılan sorunların; yorucu-zorlayıcı olması, yazım kurallarına uymama, okunaksız olması, harfleri kuralına uygun yazamama ve eğik yazamama olduğu görülmüştür. Elde edilen bu sonuçlar beklenen bir durum değildir. Çünkü İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programında (2005), öğrencilerin anatomik yapıları gereği kalemle eğik tuttıkları ve dairesel hareketleri çok kolay yaptıkları bildirilmektedir. Araştırmada elde edilen sonuçlar ile programın gerekçeleri arasında bir çelişki bulunmaktadır.

Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuca göre incelenen araştırmalarda karşılaşılan sorunlara yönelik getirilen en sık çözüm önerilerinin; öğretmenlere bitişik eğik yazı ile ilgili eğitim verilmesi, bitişik eğik yazı hazırlık çalışmalarının daha uzun tutulması, velilerin bitişik eğik yazı konusunda bilgilendirilmeleri olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar beklenen sonuçlardır. Çünkü karşılaşılan sorunlar da öğretmenlerin yetersizliği, velilerin bilgisizliği gibi sonuçlar bulunmaktadır.

Araştırmanın sonuçlarına göre aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- ✓ Bitişik eğik yazı konusunda daha çok araştırma yapılabilir.
- ✓ Yapılacak araştırmalarda daha orijinal konuların seçilmesine dikkat edilebilir ve bu çalışmaların SSCI veya alan indeksli dergilerde yayınlanmasına çalışılabilir.

- ✓ Bitişik eğik yazı konusunda doktora düzeyinde araştırmalar yapılabilir.
- ✓ Yapılacak araştırmalarda aileler gibi yeni örneklem grupları seçilebilir.
- ✓ Yapılacak çalışmaların, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin dışında daha derinlemesine analizler yapılmasına fırsatlar sunmasına dikkat edilebilir.
- ✓ 2005 programının gerekçeleri ile bitişik eğik yazıda karşılaşılan sorunların irdelenmesine yönelik yeni araştırmalar yapılabilir.
- ✓ İncelenen araştırmalarda öne sürülen çözüm önerilerine yönelik MEB tarafından ne tür çalışmaların yapıldığına yönelik yeni araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Akkaya, A. ve Kara, Ö. T. (2012). 6. sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazıda yaşadıkları sorunların nedenleri üzerine görüşleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 14 (2), 313-336.
- Akyol, H. (2001). *Türkçe ilk okuma-yazma öğretimi*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Akyol, H. (2006). *Türkçe ilkökuma yazma öğretimi*, Ankara: PegemA Yayıncılık
- Arslan, D. (2012). İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin yazı öğretimlerinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 12 (4), 2829-2846.
- Balkan, S. (2015). Doğum aylarına göre karma oluşturulmuş sınıflarda öğrenim gören ilkökulu birinci sınıf öğrencileri arasında bitişik eğik el yazısı yazım hatalarının karşılaştırılması. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bara, F. ve Morin, M. F. (2013). Does the handwriting style learned in first grade determine the style used in the fourth and fifth grades and influence handwriting speed and quality? A comparison between french and quebec children. *Psychology in the Schools*, 50(6), 601-617.
- Belet, S. ve Yaşar, S. (2007). Öğrenme stratejilerinin okuduğunu anlama ve yazma becerileri ile Türkçe dersine ilişkin tutumlara etkisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3 (1), 69-86.
- Çelenk, S. (2007). *İlkokuma- Yazma Programı ve Öğretimi*. Ankara: Maya Akademi Yayınları.
- Erdem, İ., Yılmaz, F. ve Bozkurt, E. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazıya ilişkin tutumları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 15 (1), 5-26.
- Erdoğan, T. (2012). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazı yazma gelişimlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 37 (165), 93-103.
- Graham, S., Harris, K. R., Mason, L., Fink-Chorzempa, B., Moran, S. ve Saddler, B. (2008). How do primary grade teachers teach handwriting? A national survey. *Reading and Writing*, 21(1-2), 49-69.
- Güneş, F. (2006). Niçin bitişik el yazısı. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*. 6, 71-73.
- Kadioğlu, H. (2012). Bitişik eğik yazıya ilişkin öğrenci görüşleri. *Akademik Bakış Dergisi*. 31, 1-10
- Kadioğlu Ateş, H. ve Kadioğlu, S. (2016). Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında yapılan lisansüstü çalışmaların değerlendirilmesi. 15. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu, 11-14 Mayıs, Muğla.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma ve yöntemi* (15. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karataş, Z., Arslan, D. ve Karataş M. E. (2014). Öğretmenlerin sürekli, durumluk kaygı ve bitişik eğik yazı kaygılarının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 14 (1), 229-248.
- Korkmaz, İ. (2006). Yeni ilköğretim birinci sınıf programının öğretmenler tarafından değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 419-431.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2005). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu*. Ankara: Devlet Kitapları Basımevi
- Medwell, J. ve Wray, D. (2007). Handwriting: What do we know and what do we need to know? *Literacy*, 41(1), 10-15.
- https://www.researchgate.net/publication/230242760_Handwriting_What_do_we_know_and_what_do_we_need_to_know (Adresinden 10.03.2016 tarihinde erişilmiştir).

- Memiş, A. D. ve Harmankaya, T. (2012). İlköğretim okulu 1. sınıf öğrencilerinin bitişik eğik el yazısı hataları ile görsel algı düzeylerinin incelenmesi. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi. 19, 136-150.
- Obalar, S. (2009). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma yazma becerileri ile sosyal duygusal uyum ve zeka düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Otto, W. ve Rarick, G. L. (1969). Effect of time of transition from manuscript to cursive writing upon subsequent performance in handwriting, spelling, and reading. The Journal of Educational Research, 62(5), 211-216.
- Özenç, M. ve Özenç E. G. (2013). Sınıf öğretmenleri ile yapılan lisansüstü tezlerin yöntem bölümü açısından incelenmesi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13 (1), 133-142.
- Renaud, A. J. ve Groff, P. J. (1966). Parents' opinions about handwriting styles. Elementary English, 43(8), 873-876.
- Singer, Y. ve Tishby, N. (1994). Dynamical encoding of cursive handwriting. Biological Cybernetics. 71,227-237.
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2011). Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Talbert-Johnson, C., Salva, E., Sweeney, W. J., ve Cooper, J. O. (1991). Cursive handwriting: Measurement of function rather than topography. The Journal of Educational Research, 85(2), 117-124.
- Trap-Porter, J., Ann Gladden, M., Hill, D. S., ve Cooper, J. O. (1983). Space size and accuracy of second and third grade students' cursive handwriting. The Journal of Educational Research, 76 (4), 231-234.
- Şahin, A. (2012). Bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan problemler. Eğitim ve Bilim. 37 (165), 168-178.
- Yıldırım, K. ve Ateş, S. (2010). Sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı uygulamalarına ilişkin görüşleri. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5, 57-71.
- Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2011). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. 8. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, M. ve Ateş, S. (2010). İlk okuma yazmayı farklı yöntemlerle öğrenen ilköğretim 3. sınıf öğrencilerinin yazılarının okunaklılık ve yazım hataları bakımından karşılaştırılması. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi. 14 (1), 11-30.

İletişim/Correspondence

Dr. Mehmet ÖZENÇ

mozen38@hotmail.com

Yard. Doç. Dr. Emine Gül ÖZENÇ

egmortas@hotmail.com